

Η «ἐπιστήμη» κατά τον Αριστοτέλη

Δώρας Σκαλτσάς

Περίληψη

Υποστηρίζω ότι ο Πλάτων προσφέρει μια μοναδική και ξεχωριστή θεωρία της γνώσης και ότι ο Αριστοτέλης κληρονόμησε αυτή την αντίληψη από τον Πλάτωνα και την προσάρμοσε στο δικό του σύστημα.

Στην *Πολιτεία* V, ο Πλάτων διακρίνει δύο διαφορετικές γνωστικές δυνάμεις, τη γνώση και την πεποίθηση, οι οποίες λειτουργούν με διαφορετικό τρόπο πάνω σε διαφορετικούς τύπους αντικειμένων. Υποστηρίζω ότι στη συνέχεια στην *Πολιτεία* VI ο Πλάτων τροποποιεί αυτή τη θεωρία και ισχυρίζεται ότι υπάρχει μια *ενιαία* γνωστική δύναμη, η οποία κάτω από διαφορετικές συνθήκες συμπεριφέρεται, είτε ως γνώση είτε ως πίστη. Δείχνω ότι οι περιστάσεις που μετατρέπουν την αληθινή πίστη σε γνώση *δεν είναι η αιτιολόγηση* της αληθινής πίστης, αλλά η *εξατομίκευση* του αντικειμένου της αληθινής πίστης, η οποία αποκαλύπτει την οντολογική *θέση* και *φύση* του αντικειμένου.

Δείχνω ότι ο Αριστοτέλης καινοτομεί παρέχοντας την οριστική αντίληψη της εξατομίκευσης ενός αντικειμένου μέσα από τη θεωρία του για τις τέσσερις αιτίες. Αυτή η θεωρία θεμελιώνει την επιστημονική εξήγηση του Αριστοτέλη, η οποία υποστηρίζω ότι είναι η ανάπτυξη της θεωρίας του Πλάτωνα της γνώσης ως *αληθινής πίστης συν εξατομίκευση* - μόνο ότι η εξατομίκευση για τον Αριστοτέλη είναι η *επιστημονική εξατομίκευση* των ουσιών μέσα από τη θεωρία των *τεσσάρων αιτιών*.

Έτσι, η κεντρική αντίληψη της γνώσης που προέκυψε από την αρχαιότητα για τις επόμενες χιλιετίες δεν ήταν η 'αληθινή πίστη συν αιτιολόγηση', αλλά η 'αληθινή πίστη συν εξατομίκευση', η οποία, στον τομέα της επιστήμης, ήταν εξατομίκευση μέσω των τεσσάρων αιτιών.